ÜLDKOHTU OTSUS (kuues koda)

31. märts 2011 *

Kohtuasjas T-117/08,

Itaalia Vabariik, esindaja: R. Adam, keda abistas *avvocato dello Stato* P. Gentili,

hageja,

keda toetab

Hispaania Kuningriik, esindaja: F. Díez Moreno,

menetlusse astuja,

* Kohtumenetluse keel: itaalia.

versus

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (EMSK), esindaja: M. Bermejo Garde, hiljem M. Arsène, keda abistas advokaat A. Dal Ferro,

kostja,

mille ese on nõue tühistada esiteks EMSK peasekretäri vaba ametikoha teade nr 73/07, mis avaldati 28. detsembri 2007. aasta Euroopa Liidu Teataja saksa-, inglis- ja prantsuskeelses versioonis (ELT C 316 A, lk 1), ja teiseks selle vaba ametikoha teate parandus, mis avaldati 30. jaanuari 2008. aasta Euroopa Liidu Teataja saksa-, inglis- ja prantsuskeelses versioonis (ELT C 25 A, lk 19),

ÜLDKOHUS (kuues koda),

koosseisus: V. Vadapalas (ettekandja) koja esimehe ülesannetes, kohtunikud K. Jürimäe ja L. Truchot,

kohtusekretär: vanemametnik J. Palacio González,

arvestades kirjalikus menetluses ja 14. aprilli 2010. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

Õiguslik raamistik

1 EÜ artiklid 12 ja 290 sätestavad:

„*Artikkel 12*

Ilma et see piiraks käesolevas lepingus sisalduvate erisätete kohaldamist, on lepingus käsitletud valdkondades keelatud igasugune diskrimineerimine kodakondsuse alusel.

[…]

Artikkel 290

Eeskirjad ühenduse institutsioonide keelte kohta määrab ühehäälselt kindlaks nõukogu, ilma et see piiraks Euroopa Kohtu põhikirjas sisalduvate sätete kohaldamist."

2 7. detsembril 2000 Nice'is välja kuulutatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta (EÜT C 364, lk 1; edaspidi „harta") artikkel 12 näeb ette:

„Liit austab kultuurilist, usulist ja keelelist mitmekesisust."

3 Nõukogu 15. aprilli 1958. aasta määruse nr 1, millega määratakse kindlaks Euroopa Majandusühenduses kasutatavad keeled (EÜT 1958, 17, lk 385; ELT eriväljaanne 01/01, lk 3), käesolevas asjas kohaldatava redaktsiooni artikkel 1 ja artiklid 4–6 sätestavad:

„*Artikkel 1*

Liidu ametlikud keeled ning selle institutsioonide töökeeled on eesti, hispaania, hollandi, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi ja ungari keel.

[...]

Artikkel 4

Määrused ja muud üldkohaldatavad dokumendid koostatakse kahekümnes ametlikus keeles.

Artikkel 5

Euroopa Liidu Teataja avaldatakse ametlikes keeltes.

Artikkel 6

Ühenduse institutsioonid võivad oma töökorras sätestada, milliseid keeli konkreetsetel juhtudel kasutatakse."

4 Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjade („personalieeskirjad") III lisa artikli 1 lõiked 2 ja 3 sätestavad:

„2. Avalike konkursside teated avaldatakse Euroopa Ühenduste Teatajas hiljemalt üks kuu enne avalduste vastuvõtu lõppu ning vajaduse korral vähemalt kaks kuud enne katseid.

3. Teated kõikide konkursside kohta avaldatakse Euroopa ühenduste institutsioonides, pidades kinni samadest tähtaegadest."

5 Euroopa ühenduste muude teenistujate teenistustingimuste (edaspidi „muude teenistujate teenistustingimused") artikkel 12 sätestab:

„1. Ajutiste töötajate töölevõtmisel lähtutakse eesmärgist saada institutsiooni teenistusse võimalikult võimekad, tõhusad ja sõltumatud Euroopa ühenduste liikmesriikide kodanikud, kes valitakse võimalikult laialt geograafiliselt alalt."

Vaidluse taust

6 Vastavalt muude teenistujate teenistustingimuste artikli 2 punktile a ja artiklile 8 avaldati 28. detsembril 2007 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (EMSK) sekretariaadi peasekretäri vaba ametikoha teade nr 73/07 (edaspidi „vaidlusalune vaba ametikoha teade") ainult Euroopa Liidu Teataja saksa-, inglis- ja prantsuskeelses versioonis (ELT C 316 A, lk 1). Vaidlusaluses vaba ametikoha teates täpsustatakse, et peasekretär võetakse tööle ajutise teenistujana palgaastme AD 16 kolmandasse järku.

7 Punktis „Nõutav kvalifikatsioon" oli vaba ametikoha teates muu hulgas ära märgitud nõue, et „[k]andidaat peab olema Euroopa institutsiooni, organi, talituse või ameti teenistuses olev alaline ametnik või ajutine teenistuja" ja tal peab olema „[ü]he Euroopa Liidu ametliku keele suurepärane oskus ja vähemalt veel kahe Euroopa Liidu ametliku keele väga hea oskus", täpsustades sealjuures, et „[t]eenistuslikel põhjustel on tungivalt soovitav hea inglise ja/või prantsuse keele oskus". Punktis „Kandideerimisavalduste esitamise tähtpäev" oli vaba ametikoha teates märgitud „28. jaanuar 2008".

8 Kõigis ametlikes keeltes koostatud ja avaldatud teates (edaspidi „kokkuvõtlik teade"), mis ilmus samuti 28. detsembri 2007. aasta Euroopa Liidu Teatajas (ELT C 316, lk 61), oli märgitud, et „Euroopa Liidu institutsioonide personali teavitatakse, et [vaidlusalune vaba ametikoha teade] avaldatakse Euroopa Liidu Teataja prantsus-, saksa- ja ingliskeelses versioonis (ELT C 316 A, 28.12.2007)".

9 30. jaanuaril 2008 avaldati Euroopa Liidu Teatajas vaidlusaluse vaba ametikoha teate parandus (edaspidi „parandus") ainult saksa, inglise ja prantsuse keeles (ELT C 25 A, lk 19). EMSK andis osutatud paranduses teada uue tähtpäeva peasekretäri ametikohale kandideerimiseks, milleks oli 8. veebruar 2008.

10 Kõigis ametlikes keeltes koostatud ja avaldatud teates paranduse tegemise kohta vaidlusaluses vaba ametikoha teates, mis ilmus samuti 30. jaanuari 2008. aasta Euroopa Liidu Teatajas (ELT C 25, lk 21), oli märgitud, et „Euroopa Liidu institutsioonide personali teavitatakse, et [vaidlusalust vaba ametikoha teadet], mis avaldati Euroopa Liidu Teataja prantsus-, saksa- ja ingliskeelses versioonis (ELT C 316 A, 28.12.2007), on muudetud (vt ELT C 25 A, 30.1.2008)".

Menetlus ja poolte nõuded

11 Itaalia Vabariik esitas Euroopa Ühenduste Komisjoni ja EMSK vastu vaidlusaluse vaba ametikoha teate ja selle paranduse tühistamiseks käesoleva hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 11. märtsil 2008.

12 Komisjon esitas Üldkohtu kodukorra artikli 114 alusel vastuvõetamatuse vastuväite, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 29. aprillil 2008.

13 Hispaania Kuningriik esitas Itaalia Vabariigi nõuete toetuseks menetlusse asutamise avalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 5. juunil 2008. Üldkohtu kuuenda koja esimees andis 11. juuli 2008. aasta määrusega menetlusse astumise loa.

14 Hispaania Kuningriik esitas menetlusse astuja seisukohad 28. augustil 2008.

15 Üldkohus (kuues koda) jättis 16. detsembri 2008. aasta määrusega komisjoni vastu esitatud osas hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.

16 Ettekandja-kohtuniku ettekande põhjal otsustas Üldkohus (kuues koda) avada suulise menetluse ja palus kodukorra artikli 64 kohaste menetlust korraldavate meetmete raames vastata pooltel kirjalikult mitmele küsimusele. Pooled täitsid need nõuded.

17 Hispaania Kuningriik märkis 11. veebruari 2010. aasta kirjas, et ta ei osale kohtuistungil.

18 Poolte kohtukõned ja vastused Üldkohtu esitatud küsimustele kuulati ära 14. aprilli 2010. aasta kohtuistungil.

19 Kuna kohtunik T. Tchipevil esines pärast suulise menetluse lõppu takistus asja läbivaatamisel osalemiseks, määrati kohtunik V. Vadapalas käesolevas asjas ettekandjakohtunikuks ja Üldkohtu kodukorra artikli 32 lõike 3 alusel määrati koja koosseisu täiendamiseks sinna kohtunik K. Jürimäe.

20 8. juuli 2010. aasta määrusega avas Üldkohus (kuues koda) oma uues koosseisus uuesti suulise menetluse ning pooltele anti teada, et nad kuulatakse ära uuel kohtuistungil 22. septembril 2010.

21 Itaalia Vabariik ja EMSK andsid vastavalt 16. ja 19. juulil 2010 Üldkohtule teada, et nad loobuvad uuesti ütluste andmisest.

22 Seetõttu otsustas kuuenda koja esimees suulise menetluse lõpetada.

23 Itaalia Vabariik, keda toetab Hispaania Kuningriik, palub Üldkohtul vaidlusaluse vaba ametikoha teate ja selle paranduse tühistada.

24 Hispaania Kuningriik palub lisaks Üldkohtul mõista kohtukulud välja EMSK-lt.

25 EMSK palub Üldkohtul:

– jätta hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata või põhjendamatuse tõttu rahuldamata;

– mõista kohtukulud välja Itaalia Vabariigilt.

Õiguslik käsitlus

1. *Vastuvõetavus*

26 Esitamata kodukorra artikli 114 alusel vastuvõetamatuse vastuväidet, vaidlustab EMSK EÜ artikli 230 alusel esitatud käesoleva hagi vastuvõetavuse.

Poolte argumendid

27 EMSK väidab, et tema õigusaktid ei ole vastu võetud ühegi EÜ artikli 230 esimeses lõigus nimetatud institutsiooni poolt, viidates Euroopa Kohtu 15. märtsi 2005. aasta otsusele kohtuasjas C-160/03: Hispaania *vs*. Eurojust (EKL 2005, lk I-2077, punktid 35–44). EMSK seisukoha järgi võib seda kohtuotsust sisuliselt mõista nii, et hagi ei tunnistatud vastuvõetamatuks vaid põhjusel, et Eurojust ei ole eespool osutatud

institutsioonide hulka arvatud, vaid ka nende vaidlustatud aktide, s.o konkursiteadete laadi enda tõttu, mis ei kuulu EÜ artiklis 230 sätestatud õigusaktide hulka.

28 Itaalia Vabariik vaidleb sisuliselt vastu sellele, et EMSK-l puudub passiivne õigus olla kostjaks EÜ artikli 230 alusel.

Üldkohtu hinnang

29 Sissejuhatuseks peab märkima, et EMSK ei ole arvatud EÜ artikli 230 esimeses lõigus nimetatud institutsioonide hulka. See asjaolu ei takista aga Üldkohtul kontrollida ESMK õigusaktide õiguspärasust.

30 Nagu Üldkohus on eelkõige 8. oktoobri 2008. aasta otsuses kohtuasjas T-411/06: Sogelma *vs*. AER (EKL 2008, lk II-2771, punkt 36) ja 2. märtsi 2010. aasta otsuses kohtuasjas T-70/05: Evropaïki Dynamiki *vs*. EMSA (EKL 2010, lk II-313, punkt 64) 23. aprilli 1986. aasta otsusele kohtuasjas 294/83: Les Verts *vs.* parlament (nn kohtuotsus Les Verts, EKL 1986, lk 1139) viidates märkinud, on Euroopa Ühendus õigusühendus ning asutamislepinguga on loodud täielik õiguskaitsevahendite ja menetluste süsteem, mille eesmärk on usaldada Euroopa Kohtule institutsioonide õigusaktide seaduslikkuse kontrollimine. Asutamislepingu süsteemi eesmärk on võimaldada otse vaidlustada kõik institutsioonide poolt vastu võetud meetmed, mille eesmärk on luua õiguslikke tagajärgi. Neile eeldustele tuginedes järeldas Euroopa Kohus eespool viidatud kohtuotsuses Les Verts, et Euroopa Parlamendi selliste õigusaktide peale, mille eesmärk on luua õiguslikke tagajärgi kolmandatele isikutele, võib esitada tühistamishagi, kuigi tühistamisnõuet käsitlevas asutamislepingu artiklis sellel hetkel kehtinud redaktsioonis oli nimetatud üksnes Euroopa Liidu Nõukogu ja komisjoni õigusakte. Selle sätte niisugune tõlgendus, mis arvab vaidlustatavate aktide hulgast välja parlamendi õigusaktid, viiks Euroopa Kohtu arvates

tulemuseni, mis on vastuolus nii asutamislepingu mõttega, mida väljendab EÜ asutamislepingu artikkel 164 (nüüd EÜ artikkel 220), kui ka selle süsteemiga (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Les Verts, punktid 23–25).

31 Sellest kohtuotsusest võib tuletada üldpõhimõtte, et kõiki niisuguse ameti nagu EMSK poolt antud õigusakte, mille eesmärk on luua õiguslikke tagajärgi kolmandatele isikutele, peab olema võimalik kohtulikult kontrollida (vt analoogia alusel eespool viidatud kohtuotsus Evropaïki Dynamiki *vs.* EMSK, punkt 65).

32 Vastab tõele, et eespool viidatud kohtuotsuses Les Verts mainitakse üksnes ühenduse institutsioone, samas kui EMSK ei ole arvatud EÜ artiklis 230 nimetatud institutsioonide hulka, nagu eespool punktis 29 on märgitud. Sellegipoolest tuleb märkida, et niisugusel organil nagu EMSK on pädevus võtta vastu selline teade vaba ametikoha kohta nagu käesolevas kohtuasjas kõne all. Teates vaba ametikoha kohta määratakse töö saamise tingimuste määratlemisel kindlaks isikud, kelle kandidatuur loetakse vastuvõetavaks, ning seega on tegemist nende potentsiaalsete kandidaatide huve kahjustava aktiga, kellel ei ole kõnealuste tingimuste kohaselt võimalik kandideerida (Euroopa Kohtu 19. juuni 1975. aasta otsus kohtuasjas 79/74: Küster *vs.* parlament, EKL 1975, lk 725, punktid 5–8, ja 11. mai 1978. aasta otsus kohtuasjas 25/77: De Roubaix *vs.* komisjon, EKL 1978, lk 1081, punktid 7–9; Üldkohtu 20. novembri 2008. aasta otsus kohtuasjas T-185/05: Itaalia *vs.* komisjon, EKL 2008, lk II-3207, punkt 55). Seega tuleb tõdeda, et EMSK – organ, kellele on antud õigus võtta vastu õigusakte, nagu käesolevas kohtuasjas käsitlevad õigusaktid, mis loovad õiguslikke tagajärgi kolmandatele isikutele – olukord on võrreldav parlamendi olukorraga eespool viidatud kohtuotsuse Les Verts aluseks olnud kohtuasjas. Järelikult ei saa õigusriigi põhimõttel rajanevas ühenduses olla lubatav, et sellised õigusaktid ei allu kohtulikule kontrollile (vt analoogia alusel eespool viidatud kohtuotsus Evropaïki Dynamiki *vs.* EMSK, punkt 66 ja seal viidatud kohtupraktika).

33 Sellest järeldub, et EMSK vastu võetud vaidlusalune vaba ametikoha teade, mille eesmärk on luua õiguslikke tagajärgi kõikidele kandidaatidele, kelle avaldused esitatud nõuete alusel tagasi lükatakse, kujutab endast vaidlustatavat akti.

34 Seda järeldust ei sea kahtluse alla eespool viidatud kohtuotsus Hispaania *vs.* Eurojust, millele viitas EMSK ja milles tunnistati EÜ artikli 230 alusel esitatud hagi ajutiste teenistujate töölevõtmiseks avaldatud konkursiteadete tühistamiseks vastuvõetamatuks; Euroopa Kohus märkis kõnealuses kohtuotsuses, et selles kohtuasjas kohaldatavas EL artiklis 41 ei ole ette nähtud, et EÜ artiklit 230 saab kohaldada Euroopa Liidu lepingu VI jaotises sisalduvatele sätetele politseikoostöö ja õigusalase koostöö kohta kriminaalasjades, mis on Eurojusti suhtes kohaldatavad, vaid et Euroopa Kohtu pädevus selles valdkonnas on sätestatud EL artiklis 35, millele omakorda viitab EL artikli 46 punkt b (eespool viidatud kohtuotsus Hispaania *vs.* Eurojust, punkt 38).

35 Niisiis tuleneb EÜ artikli 230 esimesest lõigust, mida on tõlgendatud eespool viidatud kohtuotsuse Les Verts (punktid 23–25) ja kohtuotsuse Sogelma *vs.* AER (punktid 36 ja 37) kohaselt, et käesolev hagi on vastuvõetav.

2. *Sisulised küsimused*

36 Itaalia Vabariik viitab käesoleva hagi põhjenduseks sisuliselt määruse nr 1 artiklite 1, 4, 5 ja 6, EÜ artiklite 12, 253 ja 290, EL artikli 6, personalieeskirjade III lisa artikli 1 lõigete 2 ja 3, harta artikli 22, muude teenistujate teenistustingimuste artikli 12, diskrimineerimiskeelu, mitmekeelsuse ja õiguspärase ootuse kaitse põhimõtete rikkumisele ning võimu kuritarvitamisele.

37 Esiteks analüüsib Üldkohus küsimust, kas EMSK-l on pädevus määrata EÜ artikli 290 alusel kindlaks vaidlusaluses vaba ametikoha teates keeltekasutuse kord. Teiseks analüüsitakse küsimust, kas EMSK rikkus asjaomase korra kehtestamisel määruse nr 1 artikleid 1, 4, 5 ja 6. Kolmandaks analüüsitakse küsimust, kas vaidlusaluse vaba

ametikoha teate Euroopa Liidu Teatajas täies ulatuses avaldamine ainult kolmes keeles ning vaidlusaluses teates vaba ametikoha kohta nõutava kvalifikatsiooni all inglise ja/või prantsuse keele hea oskuse eeldamine on diskrimineerimiskeelu ja mitmekeelsuse põhimõtetega kooskõlas. Kui sellele küsimusele vastatakse eitavalt, analüüsitakse neljandaks õiguspärase ootuse kaitse põhimõtte rikkumise, võimu kuritarvitamise ja põhjenduste puudumise kohta esitatud väiteid.

EÜ artikli 290 rikkumine

Poolte argumendid

38 Itaalia Vabariik leiab, et EMSK on nõukogu asemel määranud kindlaks vaidlusaluses vaba ametikoha teates keeltekasutuse korra, rikkudes sellega EÜ artiklit 290, samas kui ta oleks pidanud üksnes järgima nõukogu kindlaks määratud korda määruses nr 1. Pealegi ei ole EMSK-le üheski tema kohta käivas normis antud keelekasutuse osas pädevust.

39 Hispaania Kuningriik toetab Itaalia Vabariigi argumente selle kohta, et EMSK-l puudub pädevus muuta EÜ artiklis 290 kehtestatud keeltekasutuse korda.

40 EMSK ei vaidle vastu asjaolule, et vastavalt EÜ artiklile 290 võib üksnes nõukogu vastu võtta õigusakte, mis määravad kindlaks keeltekasutuse korra ühenduses. EMSK väidab siiski, et nõukogu jättis määruse nr 1 artikli 6 alusel institutsioonidele nende sisemisi vajadusi arvestades otsustusvabaduse, mida EMSK on vaidlusaluse vaba ametikoha teate avaldamisel kasutanud.

Üldkohtu hinnang

41 Määruse nr 1 keelte kasutamise korra kohta institutsioonides võttis nõukogu vastu EÜ artikli 290 alusel. Selle määruse artikkel 6 lubab sõnaselgelt institutsioonidel oma töökorras sätestada, milliseid keeli konkreetsetel juhtudel kasutatakse, ning selle pädevuse kasutamisel tuleb muu hulgas tunnustada nende teatavat iseseisvust oma tegevuses, mis on vajalik institutsioonide nõuetekohase toimimise tagamiseks (vt kohtujurist Poiares Maduro ettepanek eespool viidatud kohtuasjas Hispaania *vs.* Eurojust, EKL 2005, lk I-2079, punkt 48 ja seal viidatud kohtupraktika).

42 Eeltoodut arvestades tuleb teha järeldus, et vaidlusalune vaba ametikoha teade ei ole EÜ artikliga 290 vastuolus, vaid on võetud vastu määruse nr 1 artikliga 6 ühenduse institutsioonidele ja organitele antud pädevuse alusel.

43 Järelikult tuleb EÜ artikli 290 rikkumise kohta esitatud väide tagasi lükata.

Määruse nr 1 artiklite 1, 4, 5 ja 6 rikkumine

Poolte argumendid

44 Itaalia Vabariik väidab esiteks, et vaidlusaluse vaba ametikoha teate Euroopa Liidu Teatajas ainult saksa, inglise ja prantsuse keeles avaldamine ei ole määruse nr 1 artiklitega 4 ja 5 kooskõlas. Üldkohaldatavad õigusaktid, nagu vaba ametikoha teated, tuleb määruse nr 1 artikli 4 kohaselt koostada kõigis ametlikes keeltes, seega peavad need määruse nr 1 artikli 5 kohaselt ilmuma Euroopa Liidu Teatajas kõigis ametlikes keeltes.

45 Määruse nr 1 artiklis 4 kasutatud väljend „üldkohaldatavad dokumendid" välistab selle, et asjaomases sättes peetakse silmas ainult õigustloovaid akte. Määruses nr 1 nähakse ette, et igasugune institutsiooni tahte väljendus, mis võib pakkuda huvi kõigile liidu kodanikele, peab olema avaldatud Euroopa Liidu Teatajas kõigis ametlikes keeltes. Vaba ametikoha teade on selliste tunnustega õigusakt.

46 Itaalia Vabariik väidab veel, et personalieeskirjade III lisa artikli 1 lõigetes 2 ja 3, milles sätestatakse konkursiteate avaldamise koht ja konkursil kandideerimiseks avalduste esitamise tähtaeg, ei ole midagi sätestatud keelte kohta, milles teade peab olema avaldatud. Seevastu on määruse nr 1 artiklis 4 öeldud, et määrused ja muud üldkohaldatavad dokumendid koostatakse kõigis ametlikes keeltes.

47 Teiseks väidab Itaalia Vabariik, et see, et vaidlusaluses vaba ametikoha teates on EMSK töökeelena märgitud vaid kaks keelt, ei ole määruse nr 1 artikliga 1 kooskõlas, mille kohaselt on kõigil liikmesriigi riigikeeltel ametliku keele ja töökeele staatus. Sellise piiranguga tekitatakse liikmesriikide keelte vahel hierarhia, mis on kõnealuse artikliga vastuolus.

48 Sellist piirangut ei saa põhjendada ka määruse nr 1 artikli 6 alusel. See säte lubab institutsioonidel oma töökorras tõepoolest sätestada, milliseid keeli konkreetsetel juhtudel kasutatakse. Kuid see õigus puudutab vaid institutsioonide sisemist toimimist, mitte aga institutsioonides töötajate töölevõtmiseks korraldatud avalike konkursside läbiviimist. Peale selle ei ole käesoleva ajani ükski institutsioon võtnud vastu määrust, millega nähakse ette konkreetsete keelte või veelgi vähem saksa, inglise või prantsuse keele kasutamine institutsioonis, ning ainus erand on ette nähtud Euroopa Kohtu kohta, mis on määruse nr 1 artiklis 7 eraldi sätestatud.

49 Hispaania Kuningriik leiab, et määruse nr 1 artikkel 6 lubab institutsioonidel oma töökorras sätestada, milliseid keeli konkreetsetel juhtudel kasutatakse. Samas lisab ta esiteks, et puuduvad kirjalikud normid, milles on öeldud, et saksa, inglise ja prantsuse keel on sisemised töökeeled. Teiseks ei olnud vaidlusalune vaba ametikoha teade suunatud vaid institutsioonide töötajatele. Kolmandaks on olemas Euroopa Kohtu praktika, mis keelab üht keelt teisele eelistada (Euroopa Kohtu 2. aprilli 1998. aasta otsus kohtuasjas C-296/95: EMU Tabac jt, EKL 1998, lk I-1605, punkt 361).

50 EMSK vaidlustab kõik Itaalia Vabariigi argumendid.

Üldkohtu hinnang

51 Määruse nr 1 artikleid 1, 4 ja 5, millele hageja viitab, ei kohaldata institutsioonide ning tema ametnike ja muude teenistujate vahelistele suhetele, kuna nendes sätestatakse vaid keeltekasutuse kord, mida kohaldatakse institutsioonide ja liikmesriigi või liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluva isiku vahel (vt selle kohta Üldkohtu 5. oktoobri 2005. aasta otsus kohtuasjas T-203/03: Rasmussen *vs*. komisjon, EKL AT 2005, lk I-A-279 ja II-1287, punkt 60, ning eespool viidatud kohtuotsus Itaalia *vs*. komisjon, punkt 117). Sama kehtib seega ka niisuguste ühenduste organite nagu EMSK ning ametnike ja muude teenistujate vahelistes suhetes.

52 Ühenduste ametnikud ja muud teenistujad ning nendele ametikohtadele kandideerivad isikud kuuluvad personalieeskirjade sätete, sealhulgas institutsiooni töölevõtmist reguleerivate sätete kohaldamisel üksnes ühenduste jurisdiktsiooni alla (vt analoogia alusel Üldkohtu 7. veebruari 2001. aasta otsus kohtuasjas T-118/99: Bonaiti Brighina *vs*. komisjon, EKL AT 2001, lk I-A-25 ja II-97, punkt 13, ning eespool viidatud kohtuotsus Itaalia *vs*. komisjon, punkt 118).

53 Ühenduste ametnikele ja muudele teenistujatele ning nendele ametikohtadele kandideerivatele isikutele samasuguse keeltekasutuse korra kohaldamine on põhjendatud asjaoluga, et nimetatud kandidaadid astuvad institutsiooniga suhetesse ainult ametniku või muu teenistuja ametikoha saamise eesmärgil, milleks on vajalik ja võib olla ühenduse sätetega nõutav asjaomase ametikoha täitmiseks teatav keeleoskus (vt analoogia alusel Itaalia *vs*. komisjon, punkt 119).

54 Sellest tuleneb, et määruse nr artiklid 1, 4 ja 5 ei ole vaidlusaluse vaba ametikoha teate suhtes kohaldatavad.

55 Määruse nr 1 artikkel 6 lubab sõnaselgelt institutsioonidel oma töökorras sätestada, milliseid keeli konkreetsetel juhtudel kasutatakse. Neil asjaoludel otsustavad sisemises asjaajamises kasutatava keele valiku üle institutsioonid, kellel kõigil on õigus valitud keele järgimist oma teenistujatelt või seda staatust taotlevatelt isikutelt nõuda (vt selle kohta kohtujurist Poiares Maduro eespool viidatud ettepanek kohtuasjas Hispaania *vs.* Eurojust, punkt 46). Institutsioonid otsustavad ka vaba ametikoha täitmiseks üldsusele avaldatud teate keele valiku üle (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Itaalia *vs.* komisjon, punkt 122).

56 Järelikult tuleb argument, mille kohaselt kasutas EMSK õigust, mida talle määruse nr 1 artikli 6 alusel antud ei ole, tagasi lükata.

57 Eeltoodut arvesse võttes tuleb määruse nr 1 artiklite 1, 4, 5 ja 6 rikkumise kohta esitatud väide tagasi lükata.

Diskrimineerimiskeelu ja mitmekeelsuse põhimõtete rikkumine

Poolte argumendid

58 Itaalia Vabariik leiab esiteks, et vaidlusaluse vaba ametikoha teate kolmes keeles avaldamine ei võimaldanud kõigil liidu kodanikel selle olemasolust võrdsetel tingimustel teada saada, nagu see on EÜ artiklis 12 sätestatud kodakondsuse alusel diskrimineerimise keelu põhimõtte kohaselt ette nähtud. Saksa, inglise ja prantsuse keelt

kõnelevatel kodanikel on kõigi teiste liidu kodanike ees konkurentsieelis. Sellise avaldamisega rikutakse ka EL artikli 6 lõikes 3 ja harta artiklis 22 sätestatud mitmekeelsuse põhimõtet, kuna kõigil liidu kodanikel on õigus saada oma keeles teavet nende õigusi puudutavate ühenduse õigusaktide kohta, võttes arvesse eriti seda, et nad loevad Euroopa Liidu Teatajat oma emakeeles.

59 Itaalia Vabariik väidab, et on vähetähtis, et EMSK peasekretäri ametikohale kandideeris palju liidu kodanikke, kes ei ole saksa, inglise ja prantsuse keelt kõnelevate liikmesriikide kodanikud – nende hulgas Itaalia kodanikud –, kes said kõnealusest vabast ametikohast teada kokkuvõtlikust teatest, mis avaldati muudes ametlikes keeltes Euroopa Liidu Teatajas samal päeval kui vaidlusalune vaba ametikoha teade. Tegemist on täiesti juhusliku asjaolude kokkulangemisega, mis ei kõrvalda diskrimineerimist.

60 Kodakondsuse alusel diskrimineeritakse ka EMSK peasekretäri ametikohale kandideerimiseks avalduste esitamise tähtaja osas. Ehkki saksa, inglise ja prantsuse keelt kõnelevatel kandidaatidel oli kasutada ühe kuu pikkune tähtaeg vaidlusaluse vaba ametikoha teate avaldamisest Euroopa Liidu Teatajas, oli teistel kandidaatidel kasutada lühem tähtaeg, kuna nemad said asjaomasest teatest teada pärast seda, kui nad olid lugenud Euroopa Liidu Teatajas oma emakeeles avaldatud kokkuvõtlikku teadet, milles viidatakse vaidlusaluse vaba ametikoha teate terviktekstiga tutvumiseks Euroopa Liidu Teataja saksa-, inglis- ja prantsuskeelsele versioonile.

61 Lisaks leiab Itaalia Vabariik, et vaidlusaluse vaba ametikoha teate Euroopa Liidu Teatajas ainult kolmes keeles avaldamine ei ole personalieeskirjade III lisa artikli 1 lõigetega 2 ja 3, muude teenistujate teenistustingimuste artikliga 12 ning EMSK kodukorra artikli 72 lõikega 2 kooskõlas.

62 Itaalia Vabariik väidab, et hea inglise ja prantsuse keele oskus toob lisaks kaasa teiste keelte ilmselge diskrimineerimise, mis on diskrimineerimiskeelu ja mitmekeelsuse põhimõtetega vastuolus. Selline nõue põhjustab ka kõigi nende kodanike selget diskrimineerimist, kes peale oma keele oskavad veel teist ja võib-olla ka kolmandat, neljandat ja viiendat ametlikku keelt, mille hulgas ei ole inglise ega prantsuse keelt.

63 Itaalia Vabariik väidab veel, et konkursiteade või vaba ametikoha teade on sisu poolest puhtalt juriidiline tekst, kust kandidaat saab teada oma õigused ja kohustused, mis on seotud sellise olulise toiminguga nagu institutsiooni töölevõtmiseks korraldatud konkursil osalemine. Seega on kandidaadid, kellel on saksa, inglise ja prantsuse keele suurepärane oskus, Euroopa Liidu Teatajas nimetatud kolmes keeles täies ulatuses avaldatud teate lugemisel eelisolukorras võrreldes kõigi ülejäänud kandidaatidega, kes ei oska ühte nimetatud kolmest keelest väga heal tasemel.

64 Hispaania Kuningriik ühineb Itaalia Vabariigi esitatud argumendiga, mille kohaselt rikub vaidlusaluse vaba ametikoha teate Euroopa Liidu Teatajas ainult kolmes keeles avaldamine EÜ artiklit 12, ning lisab, et sedalaadi valikuline avaldamine loob väga ohtliku pretsedendi, kui seda kohaldatakse teistes valdkondades, sest selle tulemusena oleksid täielikud ja usaldusväärsed vaid kolm Euroopa Liidu Teataja keeleversiooni.

65 EMSK meenutab, et Itaalia Vabariik peab tõendama, et vaidlusaluse vaba ametikoha teate Euroopa Liidu Teatajas ainult kolmes keeles avaldamine ei võimaldanud kõigil liidu kodanikel kõnealuse teate olemasolust võrdsetel tingimustel või mittediskrimineerivalt teada saada, ning märgib, et niisuguse väidetava takistuse kohta ei ole esitatud ühtegi faktilist asjaolu.

66 Asjaolu, et EMSK peasekretäri ametikohale kandideeris palju liidu kodanikke, kes ei ole saksa, inglise ega prantsuse keelt kõnelevate liikmesriikide kodanikud, ei ole asjaolude kokkulangemine, vaid on seletatav sellega, et Euroopa Liidu Teatajas avaldati kõigis ametlikes keeltes kokkuvõtlik teade, milles viidatakse vaidlusaluse vaba ametikoha teate avaldamisele.

67 EMSK leiab, et ei ole põhjendatud Itaalia Vabariigi argument, mille kohaselt kandidaatidel, kelle „esimene keel" ei ole saksa, inglise või prantsuse keel, oli kasutada saksa, inglise või prantsuse keelt kõnelevate kandidaatidega võrreldes lühem tähtaeg, ning seega koheldakse neid põhjendamatult erinevalt. Kõikidel potentsiaalsetel kandidaatidel, kes olid vaidlusalusest vaba ametikoha teatest Euroopa Liidu Teatajas nende emakeeles ilmunud kokkuvõtliku teate kaudu teada saanud, oli võimalik vaidlusaluse vaba ametikoha teate terviktekst kiiresti kätte saada. Asja vastu võivad huvi tunda kvalifitseeritud isikud, kes on töötanud pikka aega institutsioonis ametniku või teenistujana ja kellel on seetõttu kõik vajalikud abinõud, et saada hõlpsalt kätte Euroopa Liidu Teataja konkreetne keeleversioon.

68 EMSK vaidleb vastu ka Itaalia Vabariigi argumendile, mille kohaselt on üksnes inglise ja prantsuse keelega piirdumine teiste ametlike keelte suhtes diskrimineeriv. Esiteks on inglise ja prantsuse keel koos saksa keelega juba üle 35 aasta kõige kasutatavamad töökeeled institutsioonides. Teiseks on kandidaadid, kellele vaidlusalune vaba ametikoha teade on eelkõige suunatud, ühenduste ametnikud ja teenistujad, kellel on institutsioonides ja ühenduste ametites kõrgel ametikohal töötamise pikaajaline kogemus, ning seega on nad täiesti võimelised mõistma kõiki vaidlusaluses vaba ametikoha teates ära toodud üksikasju ning on selle täpsest sisust täielikult informeeritud.

Üldkohtu hinnang

– Sissejuhatavad märkused

69 Peab märkima, et käesolev väide jaguneb kaheks osaks. Esimeses osas palutakse Üldkohtul sisuliselt vastata küsimusele, kas vaidlusaluse vaba ametikoha teate Euroopa Liidu Teatajas täies ulatuses avaldamine ainult kolmes keeles, s.o saksa, inglise ja prantsuse keeles on diskrimineerimiskeelu ja mitmekeelsuse põhimõtetega kooskõlas. Teises osas palutakse Üldkohtul otsustada, kas diskrimineerimiskeelu ja mitmekeelsuse põhimõtetega on kooskõlas see, et vaidlusaluses vaba ametikoha teates esitatud nõue hea inglise ja/või prantsuse keele oskuse kohta on toodud „tungivalt soovitava", mitte „nõutava" kvalifikatsiooni all, nagu hageja on viidanud.

– Väite esimene osa vaidlusaluse vaba ametikoha teate valikulise avaldamise kohta Euroopa Liidu Teatajas

70 Esiteks tuleb märkida, et ükski ühenduse õigusnorm ega põhimõte ei näe ette, et sellised vaba ametikoha teated nagu käesolevas asjas kõne all tuleb automaatselt avaldada Euroopa Liidu Teatajas kõikides ametlikes keeltes (vt analoogia alusel eespool viidatud kohtuotsus Itaalia *vs.* komisjon, punkt 115).

71 On tõsi, et vaidlusaluses vaba ametikoha teates ette nähtud täidetav ametikoht võib potentsiaalselt pakkuda huvi kandidaatidele mis tahes liikmesriigist. Kuid nagu Euroopa Kohus on juba leidnud, ei saa EÜ asutamislepingus sisalduvaid viiteid keeltekasutusele

Euroopas Liidus pidada ühenduse õiguse üldpõhimõtte avaldumiseks, mis tagab kõikidele kodanikele õiguse saada kõik dokumendid, mis nende huve võivad mõjutada, nende oma keeles kõikidel asjaoludel (Euroopa Kohtu 9. septembri 2003. aasta otsus kohtuasjas C-361/01 P: Kik *vs*. Siseturu Ühtlustamise Amet, EKL 2003, lk I-8283, punkt 82, ja eespool viidatud kohtuotsus Itaalia *vs*. komisjon, punkt 116).

72 Teiseks tuleb märkida, et kuigi administratsioonil on õigus kehtestada meetmeid, mida ta peab töötajate töölevõtmise menetluse teatavate aspektide reguleerimiseks sobivaks, ei tohi need meetmed sellest hoolimata põhjustada teatavale ametikohale kandideerivate isikute vahel diskrimineerimist keele alusel (vt analoogia alusel eespool viidatud kohtuotsus Itaalia *vs*. komisjon, punkt 127).

73 Muude teenistujate teenistustingimuste artikli 12 lõikega 1 ei ole kooskõlas see, kui institutsioon nõuab ajutise teenistuja ametikohale kandideerivalt isikult teatava ametliku keele põhjalikku oskust, kui sellise keeleoskuse tingimusega eraldatakse asjaomane ametikoht konkreetse liikmesriigi kodanikele, ilma et see oleks teenistuse parema korraldusega seotud põhjustel õigustatud (vt analoogia alusel Euroopa Kohtu 4. märtsi 1964. aasta otsus kohtuasjas 15/63: Lassalle *vs*. parlament, EKL 1964, lk 57, 73 ja 74, ning eespool viidatud kohtuotsus Itaalia *vs*. komisjon, punkt 129).

74 Järelikult, kui EMSK otsustab avaldada Euroopa Liidu Teatajas teate tervikteksti peasekretäri vaba ametikoha täitmiseks ainult teatavates keeltes, peab ta sellest teatest potentsiaalselt huvitatud kandidaatide keele alusel diskrimineerimise ärahoidmiseks võtma sobivad meetmed, et informeerida kõiki asjaomaseid kandidaate kõnealusest vaba ametikoha teatest ja nendest väljaannetest, kus teade on tervikuna avaldatud (vt analoogia alusel eespool viidatud kohtuotsus Itaalia *vs*. komisjon, punkt 130).

75 Tingimusel et selline nõue on täidetud, ei põhjusta Euroopa Liidu Teatajas vaba ametikoha teate avaldamine piiratud arvul keeltes diskrimineerimist eri kandidaatide vahel, kui on tuvastatud, et viimati nimetatud oskavad piisavalt vähemalt ühte nendest keeltest ja võivad seega teate sisuga nõuetekohaselt tutvuda (vt analoogia alusel eespool viidatud kohtuotsus Itaalia *vs.* komisjon, punkt 131).

76 Sellega seoses tuleb meenutada kohtupraktikat, mille kohaselt asjaolu, et ametnikule asutuse poolt saadetud dokumendid on koostatud muus kui selle ametniku emakeeles või tema poolt valitud esimeses võõrkeeles, ei riku kõnealuse ametniku õigusi, kui ta valdab asutuses kasutatavat keelt, mis võimaldab tal efektiivselt ja hõlpsalt asjaomaste dokumentide sisust aru saada. Sama järeldus kehtib ka vaidlusaluse vaba ametikoha teate puhul (vt analoogia alusel eespool viidatud kohtuotsus Itaalia *vs.* komisjon, punkt 132 ja seal viidatud kohtupraktika).

77 Niisiis võib asjaomane institutsioon teenistuse või töökoha vajadustest lähtuvalt õiguspäraselt määrata kindlaks need keeled, mille puhul on nõutav nende suurepärane või rahuldav oskus (vt *a contrario* eespool viidatud kohtuotsus Lassalle *vs.* parlament, lk 73 ja 74; vt samuti kohtujurist Lagrange'i ettepanek selle kohtuotsuse kohta, EKL 1964, lk 77, 49). Viimasel juhul ei saa põhjustada kandidaatide vahel diskrimineerimist asjaolu, et vaidlusalune vaba ametikoha teade on kättesaadav ainult nimetatud keeltes, sest nad kõik peavad valdama vähemalt ühte neist keeltest.

78 Seevastu vaba ametikoha teate avaldamine Euroopa Liidu Teatajas ainult teatavates ametlikes keeltes, samas kui kandideerida võivad ka isikud, kes oskavad ainult muid ametlikke keeli, võib viia nendevastase diskrimineerimiseni, kui puuduvad muud meetmed, mille abil muud sellesse kategooriasse kuuluvad potentsiaalsed

kandidaadid saaksid asjaomase teate sisust teada (vt analoogia alusel eespool viidatud kohtuotsus Itaalia *vs.* komisjon, punkt 135).

79 Sellisel juhul oleksid need kandidaadid teiste kandidaatidega võrreldes ebasoodsamas olukorras, kuna neil ei ole võimalik nõuetekohaselt teada saada, millist kvalifikatsiooni vaba ametikoha teates nõutakse või millised on töölevõtmise tingimused. Nendest asjaoludest teadasaamine on nende isikute jaoks optimaalseks kandideerimiseks vajalik eeltingimus, et suurendada oma võimalusi asjaomase ametikoha saamiseks (vt analoogia alusel eespool viidatud kohtuotsus Itaalia *vs.* komisjon, punkt 136).

80 Käesolevas asjas tuleneb vaidlusaluse vaba ametikoha teate punktis 3 toodud tingimustest, mida eespool punktis 7 tsiteeritakse, et inglise ja/või prantsuse keele oskus on vaid „tungivalt soovitav", mitte aga nõutav. EMSK peasekretäri ametikohale potentsiaalselt kandideerivad isikud, kes valdavad suurepäraselt ühte ametlikku keelt ja väga hästi vähemalt veel kahte ametlikku keelt, mis ei ole üks kolmest avaldamise keelest, olid seega sobivad kandidaadid ja neil oleks niisiis olnud võimalik asjaomasele ametikohale kandideerida, kui vaba ametikoha teade oleks olnud avaldatud keeles, mida nad oskavad, ja nad oleksid seega täidetava ametikoha olemasolust teada saanud.

81 Peale selle, isegi kui need kandidaadid oskavad rahuldaval tasemel saksa, inglise või prantsuse keelt, ei pruugi nad tingimata lugeda Euroopa Liidu Teataja väljaandeid ühes keeles neist kolmest, vaid loevad seda oma emakeeles (eespool viidatud kohtuotsus Itaalia *vs.* komisjon, punkt 148).

82 Seega on suur oht, et kandidaadid, kes olid vaidlusalusest vaba ametikoha teatest potentsiaalselt huvitatud, lugesid vaid neid teateid, mis olid kõigis ametlikes keeltes avaldatud, st 28. detsembri 2007. aasta kokkuvõtlikku teadet, milles üksnes viidatakse vaidlusaluse vaba ametikoha teate Euroopa Liidu Teatajas täies ulatuses avaldamisele, ning 30. jaanuari 2008. aasta teadet paranduse tegemise kohta vaidlusaluses vaba ametikoha teates, milles vaid märgiti, et vaidlusalust vaba ametikoha teadet on muudetud.

83 Ei saa asuda seisukohale, et kõnealused teated, mis ei sisalda olulist teavet – nagu ametiaja kestus ja selle pikendamise võimalus täidetaval ametikohal, konkursile lubamise tingimused, nõutav kvalifikatsioon ja töökogemus, valikukriteeriumid ja kandideerimisavalduste esitamise tähtpäev –, saavad anda potentsiaalsetele kandidaatidele vaidlusaluse teate kohta piisavalt teavet. Nagu eespool punktis 79 märgitud, on nendest asjaoludest teadasaamine optimaalseks kandideerimiseks vajalik eeltingimus.

84 Kandidaatidel, kes ei oska saksa, inglise ega prantsuse keelt, kuid kellel on sellegipoolest vajalik keeleoskus, ei oleks *a fortiori* olnud võimalust vaidlusaluse vaba ametikoha teate tervikteksti sisust kunagi teada saada.

85 Eeltoodust tuleneb, et vaidlusaluse vaba ametikoha teate ainult Euroopa Liidu Teataja saksa-, inglis- ja prantsuskeelses versioonis avaldamine kujutab endast potentsiaalsete kandidaatide vahel diskrimineerimist keele alusel, mis on EÜ artikliga 12 vastuolus.

86 Lisaks sellele rikkus EMSK kaudselt ka muude teenistujate teenistustingimuste artiklit 27, kuna vaidlusaluse vaba ametikoha teate ainult saksa, inglise ja prantsuse keeles avaldamine võib anda peasekretäri ajutise teenistujana töölevõtmise menetluses

eeliseid teatavate riikide kandidaatidele, kes on pärit riigist, kus neid keeli räägitakse emakeelena, ning kahjustada vähemalt mõningate kandidaatide huve, kes on mõne teise liikmesriigi kodanikud (vt analoogia alusel eespool viidatud kohtuotsus Itaalia *vs*. komisjon, punkt 150).

87 Neid kaalutlusi arvesse võttes tuleb käesoleva väite esimese osaga nõustuda.

88 Järelikult vaidlusalune vaba ametikoha teade, mis avaldati vaid Euroopa Liidu Teataja saksa-, inglis- ja prantsuskeelses versioonis, tuleb tühistada, ilma et oleks vaja analüüsida käesoleva väite teist osa või Itaalia Vabariigi esitatud ülejäänud väiteid.

Kohtukulud

89 Kodukorra artikli 87 lõike 2 kohaselt on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Vastavalt kodukorra artikli 87 lõike 4 esimesele lõigule kannavad menetlusse astuvad liikmesriigid ise oma kohtukulud.

90 Käesoleval juhul on EMSK kohtuvaidluse kaotanud. Itaalia Vabariik ei ole aga kohtukulude hüvitamist nõudnud. Neil asjaoludel tuleb määrata, et pooled kannavad ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (kuues koda)

otsustab:

1. **Tühistada Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (EMSK) sekretariaadi peasekretäri vaba ametikoha teade nr 73/07, mis avaldati 28. detsembril 2007 ja mida parandati 30. jaanuaril 2008.**

2. **Pooled kannavad ise oma kohtukulud.**

Vadapalas Jürimäe Truchot

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 31. märtsil 2011 Luxembourgis.

Allkirjad